

PLANTA DE BIÒGÀS PER A LA VALORITZACIÓ DE DEJECCIONS RAMADERES A OSONA

Transformant un repte ambiental en una oportunitat energètica i territorial

DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE

La Cooperativa Plana de Vic (CPV), fundada l'any 1966, agrupa ramaders d'Osona amb una missió clara: generar valor, garantir competitivitat i avançar cap a un model ramader sostenible.

En una comarca amb alta concentració d'explotacions porcínes, la gestió dels purins s'ha convertit en un dels principals reptes ambientals i econòmics del territori. L'excés de nutrients supera la capacitat d'absorció dels sòls agrícoles, generant contaminació per nitrats i augmentant la pressió reguladora sobre el sector.

Davant d'aquest escenari, el projecte de planta de biogàs neix com una solució estructural i transformadora: convertir un residu amb alt cost de gestió en una font d'energia renovable (biogàs/biometà) i fertilitzants orgànics de valor.

La iniciativa s'articula a través d'una aliança estratègica entre:

- **Sector ramader (CPV)**
- **Coneixement científic i tecnològic (Centre Tecnològic Beta)**
- **Operador energètic amb capacitat inversora (Gènia Bioenergy)**

Aquesta sinergia posiciona el projecte com una iniciativa clau per a la transició energètica i la bioeconomia circular a Osona.

BARRERES IDENTIFICADES

Tot i el seu potencial, el projecte afronta reptes estructurals que condicionen la seva implantació:

Localització estratègica

En un territori amb elevada densitat de població i explotacions ramaderes, identificar un emplaçament que compleixi els requisits legals de distància és un desafiament complex.

Acceptació social

Els projectes de biogàs sovint generen preocupació per possibles impactes (olors, trànsit, riscos ambientals). La confiança i la transparència són determinants.

Viabilitat econòmica integral

La rendibilitat no depèn únicament de la producció de biogàs, sinó de la correcta valorització dels digestats sòlids i líquids.

Complexitat reguladora

Els processos administratius són llargs i exigents. Anticipar els condicionants normatius és clau per reduir riscos i terminis.

Aquestes barreres no només representen dificultats, sinó oportunitats per innovar en governança, tecnologia i model de negoci.

COM HA AJUDAT BIOBOOST EN AQUEST PROJECTE?

BIOBOOST ha actuat com a accelerador estratègic, aportant rigor tècnic, visió sistèmica i suport regulador per consolidar la viabilitat del projecte.

1 Optimització tècnica i ambiental

S'ha analitzat la proposta tècnica amb l'objectiu de minimitzar l'impacte en emissions d'olors i optimitzar el disseny global de la instal·lació, millorant la seva integració ambiental i territorial.

2 Valorització avançada dels subproductes

S'han analitzat les possibilitats de valorització dels subproductes generats durant el procés, tant de la fracció sòlida com del digestat líquid ric en nutrients.

Entre les alternatives estudiades destaquen:

- Valorització del digestat sòlid mitjançant piròlisi
- Assecatge solar per reducció de volum i estabilització
- Producció de fertilitzants a partir de l'efluent líquid ric en nitrogen

Aquest enfocament permet diversificar fonts d'ingressos i reforçar la viabilitat econòmica del projecte.

3 Anàlisi legal i regulador

BIOBOOST ha donat suport en l'anàlisi de la normativa vigent relativa a distàncies, requisits ambientals i tramitació administrativa, contribuint a clarificar els condicionants legals i els possibles escenaris d'implantació.

4 Anàlisi dels impactes

El suport tècnic i estratègic ha permès estructurar millor el projecte, reduir incerteses i posicionar-lo com una iniciativa sòlida, solvent i alineada amb els objectius de transició energètica i economia circular.

LLIÇONS APRESES I CONCLUSIONS

El projecte de la planta de biogàs d'Osona demostra que els grans reptes ambientals poden convertir-se en palanques de transformació econòmica i territorial quan s'aborden amb visió sistèmica, col·laboració estratègica i innovació en model de negoci.

De l'experiència desenvolupada es desprenen diverses lliçons clau:

1. La integració sectorial genera robustesa i credibilitat

La col·laboració entre sector ramader, centre tecnològic i operador energètic no només suma capacitats, sinó que multiplica l'impacte del projecte. La combinació de coneixement científic, experiència operativa i compromís territorial redueix riscos, reforça la solvència tècnica i facilita l'accés a finançament.

2. La sostenibilitat ha de ser econòmicament viable

La transició cap a models més circulars no pot basar-se únicament en criteris ambientals. La viabilitat depèn de la capacitat de generar fluxos d'ingressos diversificats: producció de biometà, valorització de digestats i possibles subproductes fertilitzants. Convertir un cost estructural (gestió de purins) en una font d'ingressos és el veritable canvi de paradigma.

3. La gestió social és tan important com la gestió tècnica

Els projectes energètics al territori requereixen confiança. La comunicació transparent, la participació i la minimització d'impactes (olors, trànsit, integració paisatgística) són factors determinants per garantir l'acceptació social. La dimensió reputacional pot accelerar o frenar qualsevol iniciativa.

4. L'anticipació reguladora redueix incertesa i accelera decisions

En entorns amb alta complexitat normativa, l'anàlisi prèvia dels condicionants legals és essencial. Entendre les restriccions de distància, usos del sòl i requisits ambientals permet definir estratègies realistes i evitar bloquejos en fases avançades.

LLIÇONS APRESES I CONCLUSIONS

5. La bioeconomia territorial reforça la competitivitat del sector primari

La valorització energètica de dejeccions ramaderes no només resol un problema ambiental; també millora la posició competitiva dels ramaders, redueix dependències externes i crea noves cadenes de valor vinculades a l'energia renovable i als fertilitzants orgànics.

6. Els projectes estructurals requereixen lideratge i visió a llarg termini

Aquest tipus d'iniciatives no són operacions puntuals, sinó infraestructures estratègiques que impacten en el model productiu del territori durant dècades. La seva planificació ha d'incorporar escenaris futurs de regulació, mercat energètic i evolució tecnològica.

7. Replicabilitat i escalabilitat com a oportunitat

El model desenvolupat a Osona pot esdevenir referent per altres comarques amb alta concentració ramadera. L'estructuració tècnica, econòmica i reguladora del projecte genera una base replicable que pot contribuir a la descarbonització i a la gestió sostenible de residus en altres territoris.

La planta de biogàs impulsada per la Cooperativa Plana de Vic no és únicament una infraestructura energètica. És una aposta per:

- Transformar un problema ambiental en un actiu estratègic
- Impulsar energia renovable de proximitat
- Reduir emissions i pressió sobre aqüífers
- Generar noves oportunitats econòmiques vinculades a la bioeconomia
- Reforçar la resiliència del sector ramader

El projecte exemplifica com la col·laboració públicoprivada, el rigor tècnic i la innovació en model de negoci poden convertir un repte estructural en una oportunitat de lideratge territorial. Osona pot passar de ser un territori amb excés de dejeccions ramaderes a esdevenir un referent en economia circular aplicada al sector agroalimentari.

